

Codi: 111033

Assignatura: Història de la Filosofia del Renaixement II

Tipus: optativa

Crèdits: 6

Cicle: primer

Semestre: segon

Grup: A1

Professorat: Rosa Rius Gatell

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Llengua: català

Objectius

- . Introduir l'alumnat a la Filosofia del segle XVI amb particular atenció al desenvolupament de la problemàtica cosmològica i a les seves implicacions teològiques i religioses.
- . Fer que l'alumnat adquireixi les eines i els recursos necessaris per capacitar-lo en la recerca relativa a aquest període, i en l'ús de material audiovisual com a font.
- . Familiaritzar-lo amb la presentació i comunicació de les recerques dutes a terme.

Temari

1. La imatge del cosmos a començament del segle XVI: la terra i el firmament. Tradició aristotèlico-ptolemaica i tradició màgico-hermètica.
2. Copèrnic i el començament de la revolució científica. Platonisme i culte solar. Crítica de la cosmologia aristotèlica. Recepció de la idea heliocèntrica. Reticus i la publicació de l'obra de Copèrnic. La "interpretació de Wittenberg". El problema dels cels a la segona meitat del segle XVI; Thomas Digges.
3. Giordano Bruno: l'univers infinit i homogeni; naturalisme màgic i religió de l'univers. La dimensió religiosa del problema cosmològic. Immanència i transcendència d'allò diví; apologia de *l'homo divinus*; el *furore eroico*. L'art de la memòria.
4. L'emergència de l'escepticisme. Montaigne o l'escepticisme com a *sagesse*; el testimoni de la subjectivitat; la mobilitat del jo; la desconfiança front els poders establerts; la denúncia del colonialisme i de la Inquisició.

Bibliografía bàsica

BRUNO, Giordano

La cena de las cenizas. Madrid: Alianza, 1987, ed. Miguel A. Granada.

Expulsión de la bestia triunfante. Madrid: Alianza, 1989, ed. Miguel A. Granada.

Cábala del Caballo Pegaso. Madrid: Alianza, 1990, ed. Miguel A. Granada.

Del infinito: el universo y los mundos. Madrid: Alianza, 1993, ed. Miguel A. Granada.

Los heroicos furores. Madrid: Tecnos, 1987, ed. Mª Rosario González Prada.

COPÈRNIC, Nicolau

Sobre las revoluciones de los orbes celestes Madrid, Tecnos, 1987; *De les revolucions dels orbes celestes*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans / Vic: Eumo / Barcelona: Pòrtic, introducció i notes Víctor Navarro Brotons; traducció Enrique Rodríguez Galdeano i Víctor Navarro Brotons.

Breve exposición de sus hipótesis acerca de los movimientos celestes (Commentariolus), a Copèrnico, Nicolás, Digges, Thomas, Galilei, Galileo. *Opúsculos sobre el movimiento de la tierra*. Madrid: Alianza, 1983, ed. Alberto Elena.

(D'aquest mateix volum es llegirà l'obra de **Thomas DIGGES**, *Una perfecta descripció de las esferas celestes según la antiquísima doctrina de los pitagóricos, recientemente revivida por Copèrnico y acreditada por medio de demostraciones geométricas*).

MONTAIGNE, Michel de

Ensayos. Madrid: Cátedra, Llibre Primer, 2001, 5ª edició revisada, ed. Dolores Picazo; Llibres Segon i Tercer, 1998, 3ª edició, eds. Dolores Picazo i Almudena Montojo; *Ensayos*. Barcelona: Acantilado, ed. Jordi Bayod, en premsa; *Assajos*. Barcelona: Proa, Llibre I, 2006; Llibre Segon, 2007, ed. Vicent Alonso.

Bibliografía complementària

CONCHE, Marcel. *Montaigne et la philosophie*. París: PUF, 1999.

ELENA, Alberto. *Las quimeras de los cielos. Aspectos epistemológicos de la revolución copernicana*. Madrid: Siglo XXI, 1985.

GARIN, Eugenio. *La revolución cultural del Renacimiento*. Barcelona: Crítica, 1981.

GRANADA, Miguel Ángel. *El umbral de la modernidad. Estudios sobre filosofía, religión y ciencia entre Petrarca y Descartes*. Barcelona: Herder, 2000.

----- . *La reivindicación de la filosofía en Giordano Bruno*. Barcelona: Herder, 2005.

----- . *Giordano Bruno: universo infinito, unión con Dios, perfección del hombre*. Barcelona: Herder, 2002.

KOYRÉ, Alexandre. *Estudios de historia del pensamiento científico*. Madrid: Siglo XXI, 1977.

----- . *Del mundo cerrado al universo infinito*. Madrid: Siglo XXI, 1979.

KUHN, Thomas S. *La revolución copernicana: la astronomía planetaria en el desarrollo del pensamiento occidental*. Barcelona: Ariel, 1978.

LINDBERG, David C. *Los inicios de la ciencia occidental. La tradición científica europea en el contexto filosófico, religioso e institucional (desde el 600 a.C. hasta 1450)*, Barcelona: Paidós, 2002.

RIOJA, ANA; ORDÓÑEZ, Javier. *Teorías del universo. De los pitagóricos a Galileo*. Madrid: Síntesis, 1999, vol. I.

STAROBINSKI, Jean. *Montaigne en mouvement*. París: Gallimard, 1993.

YATES, Frances A. *Giordano Bruno y la tradición hermética*. Barcelona: Ariel, 1983.

Dossiers de fonts i d'articles disponibles a) als dossiers electrònics i b) a la copisteria al començament de les lliçons.

Sistema d'avaluació

Avaluació continuada, amb dret a acollir-se a una avaluació única.

L'avaluació continuada consistirà en treballs periòdics de curta extensió, que es presentaran per mitjà d'exposicions o escrits, un examen a meitat del curs i un treball més extens (aprox. 21.000 caràcters), que haurà de ser supervisat per la professora.

El termini per acollir-se a l'avaluació única finalitza el dia 30 d'abril de 2008

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant